

पुनःरामाभिप्रायनिर्णयाय लक्ष्मणवाक्यमेवोपोद्वलयितुमेतद्राजवाक्यमपि येनतवदोषःस्यात् किंतुमत्सपत्न्याइत्याह ॥ नचेति ॥ अधर्म्यं कनिष्ठस्यराज्यरूपं ॥ मम सपत्न्याभाषितं वचःश्रुत्वा ॥ मांविहायेतोवनंगंतुंनार्हसि ॥ २२ ॥ अथ यदिसापत्नमातृवाक्योल्लंघनेप्यधर्मवृत्त्यातत्राप्यादरस्तिर्हिराज्यंपरित्यज्यैवेहतिष्ठेत्याह ॥ धर्मज्ञेति ॥ २३ ॥ शुश्रूषुः शुश्रूषांकुर्वन् ॥ पुत्रेतिरामसंबोधनं ॥ त्रिदिवंगतः मातृसेवयाप्राजापत्यपदंप्राप्तइतिभावः ॥ २४ ॥ तथाहि ततोपिगौरवेणाहंपूज्येत्यर्थः ॥ पितुर्दशगुणं मातागौरवेणातिरिच्यतइतिस्मृतेः ॥ नानुजानामि वनंगंतुमितिशेषः ॥ किंच प्रतिषेधामीत्याह नगंतव्यमित्यादि ॥ २५ ॥ अथवनगमनपर्यंतं तदाज्ञासत्वादत्रसर्वथा

नचाधर्म्यवचःश्रुत्वासपत्न्याममभाषितं ॥ विहायशोकसंतप्तांगंतुमर्हसिमामितः ॥ २२ ॥ धर्मज्ञइतिधर्मिष्ठधर्मचरितुमिच्छसि ॥ शुश्रूषमामिहस्थस्त्वंचरधर्ममनुत्तमं ॥ २३ ॥ शुश्रूषुर्जननींपुत्रस्वगृहेनियतोवसन् ॥ परेणतपसायुक्तःकाश्यपस्त्रिदिवंगतः ॥ २४ ॥ यथैवराजापूज्यस्तेगौरवेणतथाहं ॥ त्वांसाहंनानुजानामिनगंतव्यमितोवनं ॥ २५ ॥ त्वद्वियोगान्नमेकार्यंजीवितेनसुखेनच ॥ त्वयासहममश्रेयस्तृणानामपिभक्षणं ॥ २६ ॥ यदित्वंयास्यसिवनंत्यत्कामांशोकलालसां ॥ अहंप्रायमिहाशिष्येनचशक्ष्यामिजीवितुं ॥ २७ ॥ तंतस्त्वंप्राप्स्यसेपुत्रनिरयंलोकविश्रुतं ॥ ब्रह्महत्यामिवाधर्मात्समुद्रःसरितांपतिः ॥ २८ ॥ विलपंतींतयादीनांकौसल्यांजननींततः ॥ उवाचरामोधर्मात्मावचनंधर्मसंहितं ॥ २९ ॥ नास्तिशक्तिःपितुर्वाक्यंसमतिक्रमितुंमम ॥ प्रसादयेत्त्वांशिरसांगंतुमिच्छाम्यहंवनं ॥ ३० ॥

स्थातुमशक्यमितिचेत्तत्राप्याह ॥ त्वद्वियोगादिति ॥ त्वद्वियोगात्परंजीवितादिना मेनकिंचित्कार्यं ॥ अतस्त्वयेत्यादि एवंच मामपिसहनयेतिभावः ॥ २६ ॥ प्रायं अनशनदीक्षां ॥ चोहेतौ यतोजीवितुंनशक्ष्यामि ॥ २७ ॥ ततः मातुर्मरणांतदुःखदानात् ॥ समुद्रोहिकस्मिंश्चित्कल्पे मातुर्दुःखजननरूपाधर्मात्पिप्पलादब्रह्मर्षिकृतांकृत्यांप्राप्य नरकवासतुल्यदुःखं प्राप्तवानितिकिंचित्पुराणेप्रसिद्धमित्याहुः ॥ २८ ॥ २९ ॥ तद्वचनस्यकर्तव्यत्वेपि युगपदनुष्ठानासंभवात्पितृवचसःप्रथमप्राप्तत्वेनप्रावल्यात्तदतिक्रमोशक्यइत्याह ॥ नास्तीति ॥ ३० ॥